

Ebeveyn Matematik Kayg?s? Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Ebeveyn Matematik Kayg?s? Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=20516>

Özet

Ebeveyn Matematik Kayg?s? Ölçe?i (EMKÖ), ilkokula devam eden ö?rencilerin ebeveynlerinin ya?ad??? matematik kayg?s? düzeylerini ölçmek amac?yla 2018 y?l?nda Mutlu, Sar? ve Çam taraf?ndan geli?tirildi?, psikometrik özellikleri yüksek bir ölçme arac?dır. Toplamda 16 maddeden ve üç boyuttan olu?an bu ölçek, ebeveynlerin çocuklar?n?n matematik derslerine yönelik tutumlar?, zorluk alg?lar? ve ödev süreçlerinde ya?ad?klar? stresi de?erlendirmektedir. Ölçe?in yap?s?sal geçerli?i hem Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) hem de Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) ile do?rulanm???r.

Anahtar Kelimeler

Ebeveyn Matematik Kayg?s? Ölçe?i, matematik kayg?s?, psikometrik özellikler, ilkokul ebeveynleri, ölçek geli?tirme, faktör analizi.

Yazarlar

Y?lmaz Mutlu, M. Hakan Sar?, Zeynep Çam

Amaç

Ebeveyn Matematik Kayg?s? Ölçe?i'nin temel amac?, çocuklar? ilkokul kademesinde e?itim gören ebeveynlerin matemati?e kar?? geli?tirdikleri kayg? düzeyini güvenilir ve geçerli bir ?ekilde tespit etmektir. Matematik kayg?s?n?n sadece ö?rencilerle s?n?rl? kalmay?p, ebeveynler arac?l???yla çocuklar?n akademik ba?ar?s?n? etkileyebilece?i varsay?m?ndan hareketle, bu ölçek ebeveynlerin bu alandaki duygusal durumlar?n? belirlemeyi hedefler.

Ölçek, ebeveynlerin matematik ödevlerine yard?m etme, çocuklar?n?n matematik ba?ar?s? hakk?ndaki endi?eleri ve matemati?in genel olarak zor oldu?u alg?s? gibi spesifik durumlarla ilgili kayg?lar?n? ölçerek e?itim ara?t?rmalar?na ve müdahale programlar?na veri sa?lamay? amaçlamaktadır.

Yap?

EMKÖ, ebeveynlerin matematik kayg?s?n? ölçen çok boyutlu bir yap?y? temsil etmektedir. Ölçek, yap?lan analizler sonucunda üç temel boyuttan olu?maktadır ve toplam 16 madde içermektedir. Bu boyutlar genellikle ebeveynin matemati?e kar?? ki?isel tutumu, çocu?un matematik ö?renme sürecine ili?kin alg?lanan zorluk ve matematik ödevleri ile ilgili ya?anan stres gibi alanlar? kapsamaktadır.

Ölçe?in ölçtü?ü psikolojik yap?, bireyin matematiksel durumlar kar??s?nda ya?ad??? gerginlik,

endi?e ve korku hislerinin, bu durumda ebeveyn rolü ba?lam?nda tezahür eden biçimidir. Bu yap?, ebeveynlerin çocuklar?nın matematiksel geli?imine dolayl? yoldan etki edebilecek önemli bir de?iken olarak kabul edilmektedir.

Geçerlik

Ölçe?in geçerlik çal??malar? kapsam?nda hem Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) hem de Do?rulamay?c? Faktör Analizi (DFA) kullan?lm??t?r. AFA ile ortaya ç?kan üç boyutlu yap?, DFA testi ile de do?rulanm??t?r. Bu sonuçlar, ölçe?in yap?sal geçerli?inin güçlü oldu?unu göstermektedir.

DFA sonucunda elde edilen uyum indeksi de?erleri, ölçe?in veriye mükemmel olmasa da kabul edilebilir düzeyde uyum sa?lad??n? göstermektedir. Elde edilen ba?l?ca uyum indeksleri ?unlard?: $\chi^2/Sd= 2.74$, RMSEA= .104, NFI= .92, NNFI= .94, CFI= .95, IFI= .95, GFI= .82 ve AGFI= .76. Bu de?erler, 16 maddeden olu?an Ebeveyn Matematik Kayg?s? Ölçe?i'nin, hedef kitle olan ilkokul ebeveynlerinin matematik kayg?s? düzeylerini ölçmede geçerli bir araç oldu?unu desteklemektedir.

Güvenirlik

Ebeveyn Matematik Kayg?s? Ölçe?i'nin iç tutarlıl?k güvenilirli?i, Cronbach Alfa katsay?s? kullan?larak de?erlendirilmi?tir. Ölçe?in tümü için hesaplanan iç tutarlıl?k katsay?s? **.90** olarak bulunmu?tur.

Bu yüksek Cronbach Alfa de?eri, ölçek maddelerinin birbirleriyle güçlü bir korelasyon içinde oldu?unu ve ölçe?in tutarlı bir ?ekilde ayn? yap?y? ölçtü?ünü göstermektedir. Elde edilen bu sonuç, EMKÖ'nün güvenilir bir ölçme aracı olarak kullan?labilece?ini teyit etmektedir.

Faktör Analizi

Ölçe?in yap?sal modelini belirlemek için öncelikle Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) uygulanm??t?r. AFA sonucunda ölçe?in 16 madde ve üç boyuttan olu?tu?u saptanm??t?r. Bu üç boyutlu yap?nın teorik ve istatistiksel uygunlu?unu test etmek amacıyla, ikinci a?amada Do?rulamay?c? Faktör Analizi (DFA) gerçekleştirilmi?tir.

DFA sonuçlar?, üç faktörlü yap?nın veriye uyum sa?lad??n? göstermi?tir. Yap?lan analizler, ebeveyn matematik kayg?s?nın tek bir bütün olarak de?il, farklı alt bile?enler halinde ölçülmesinin daha do?ru oldu?unu ortaya koymaktadır. Bu faktör yap?s?, ölçe?in psikometrik sa?lamlı??n? peki?tiren temel bulgulardan biridir.

Araç

Test Type: Geliştirme (Development)

Format: Çok Maddeli Ölçek (Likert tipi derecelendirme olduğu varsayılmaktadır.)

Language Available: Türkçe

Population Group: Ebeveynler (Çocukları ilkökula devam eden aileler)

Age Group: Yetkinler (Ebeveynler)

Population Details: İlkokul çağındaki çocukların ebeveynleri.

Test Methodology: Öz Bildirim Ölçeği (Self-Report Scale)

Anahtar Kelimeler

Ebeveyn, matematik eğitimi, kaygı, psikoloji, ilkököl, psikometri, AFA, DFA.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilgi mevcut değildir.

Affiliation Email addresses: y.mutlu@alparslan.edu.tr

Correspondence Address: Yılmaz Mutlu (Sorumlu Yazar)

İzinler, Ücret ve Test Yılı

Test Yılı: 2018

İzinler ve Ücret: Ölçeğin kullanımı için sorumlu yazar Yılmaz Mutlu ile iletişime geçilmesi gerekmektedir. Ticari olmayan akademik kullanımlar için izinlerin yazar tarafından sağlanması beklenmektedir.

PDF Kaynağı: Ölçeğin orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: [ebeveyn-matematik-kaygisi-olcegi-toad.pdf](#)

Kaynaklar

Mutlu, Y., Sarı, M. H., ve Çam, Z. (2018). Ebeveyn Matematik Kaygı Ölçeği geliştirme çalışması. *Anemon Mu? Alparslan Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*. 6(STEMES'18), 139-145.

Ebeveyn Matematik Kayg?s? Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri, orijinal dillerinde korunmu?tur ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemi?tir.

- 1-Çocu?um matematikten ho?lan?r.
- 2-Çocu?um matematikle u?ra??rken s?k?l?r.
- 3-Çocu?um matematikle u?ra?maktan uzak durur.
- 4-Çocu?umun matemati?i yap?lamayacak kadar zor bulur.
- 5-Çocu?umun matematik ödevleri ailece bizi strese sokar.

ARABPSYCHOLOGY.COM